

Järnvägskluster i Västerås Ekonomisk förening

Verksamhetsplan 2024

Verksamhetsplan 2024

Historik

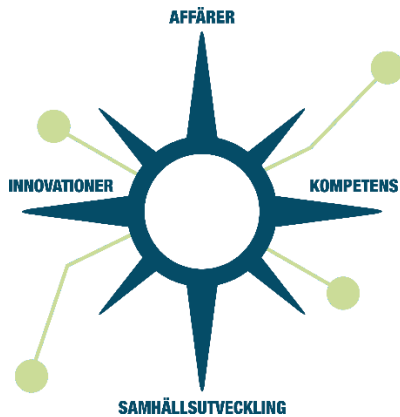
Järnvägskluster i Västerås ekonomisk förening bildades 2013 för att samla företag med erfarenheter inom tåg och järnvägsindustrin. I Västmanland sysselsätts mer än 3 000 personer inom området järnvägsteknik med innovativa lösningar för den svenska och den globala järnvägsmarknaden. Företag med anknytning till järnvägsindustrin i Västmanland representerar en omsättning på närmare tio miljarder kronor och har identifierats som ett av länets styrkeområden. Västerås är den ort där majoriteten av kompetens och arbetskraft inom området järnvägsteknik återfinns.

Sverige står inför en av de största investeringarna i moderniseringen av järnväg och i tillväxtekonomierna sker en tillväxt i nya infrastruktur. Ska vi som land och som industri kunna möta upp dessa utmaningar och möjligheter för hållbara transporter, pendling och smarta städer så behöver vi investera i järnvägsområdets företag. Vi har flera ledande leverantörer som investerar i regionen. Dessa globala storföretag och små och medelstora företag står inför en stor omställning till följd av digitalisering, hårdare krav på hållbar och cirkulär produktion och global konkurrens. Omställningen kräver förnyade arbetssätt och lösningar där forskning och utveckling och samarbeten leder till nya sätt att leverera lösningar. Det kräver investeringar i omställningen då många i branschen och nya behöver kompetensutvecklas samtidigt som nya hastigheten på utvecklingen påverkar organiseringen iföretagen. Det behövs även affärsutveckling och internationella samarbeten där företagen hittar nya partners och går in på nya marknader.

Syfte och mål

Järnvägsklustret vill stärka regionen som ett ledande centrum för järnvägsteknologi där branschen samverkar till fler och större affärer och attraherar fler personer för jobb och studier. I Järnvägsklustrets regi erbjuds mötesplatser för lokal, nationell och internationell samverkan med fokus på samhällets behov av hållbara transportlösningar där samverkan bidrar till utveckling och innovationer. Järnvägsklustret välkomnar medlemsföretag från hela Sverige.

Fyra riktningar enligt kompassen

- 1. Affärer för tillväxt**
Samverka för medlemsföretagens tillväxt och utveckling.
- 2. Kompetens**
Skapa ökad attraktivitet för järnvägsbranschen genom aktiviteter som främjar att ökad kompetens tillförs branschen samt bidra till utveckling av utbildning motsvarande branschens behov.
- 3. Innovationer**
Järnvägsklustret ska facilitera samverkan mellan medlemsföretagen för ökad innovation med målsättningen att utveckla nya produkter, kompetenser, tjänster, processer och arbetssätt.
- 4. Samhällsutveckling**
Påverka för en hållbar samhällsutveckling med fokus på hållbara transportlösningar.

Allmänt

Investeringarna i infrastruktur och tåg kommer vara omfattande under lång tid framöver. Tåget får en alltmer central roll i framtidens infrastrukturens system. Samtidigt med investeringarna är Sverige i stort behov av kunskapsspridning och utbildning kring forskning och innovation i branschen. Järnvägsklustret ska samla och sprida kompetens och information i syfte att driva på kunskapsutbyten och innovation inom branschen. Genom dessa aktiviteter är målet för Järnvägsklustret att stärka branschen och bidra till dess utveckling kopplat till innovation och digitalisering. Fler forskningsinsatser och större forskningsanslag ska bli verklighet. Järnvägsklustret ska också främja forskning, teknologikutveckling och satsning på start-ups i branschen.

Verksamheten

Vid ingången av året har inte klustret full finansiering utan söker projektfinansiering från Region Västmanland. Då klustret efter 10 års verksamhet står inför en möjlig förändring så kommer verksamheten under 2024 fokusera på att finna långsiktig finansiering kopplat till den strategi som nu arbetas fram. Inledningsvis kommer denna diskussion med Region Västmanland omfatta ansökan om finansiering för att konkretisera klustrets väg framåt omfattande utveckling och finansiering.

Utredningen avser att syfta till:

- Utreda formerna för fortsatt utveckling – hemvist, samarbeten alternativa samgåenden med andra initiativ, strategiska utvecklingsområden
- Ta fram en utvecklingsplan för klusterverksamheten, inklusive finansieringsmöjligheter
- Resurser för att driva på den inledande förändringen mot nästa fas
- Fortsätta utveckla existerande verksamhet inom JvK under perioden, tills en längre finansiering finns på plats och förändringen kunnat genomföras
- Identifiera utvecklingsområden för ett större ERUF-projekt, alt Vinnova/Energimyndighetsprojekt

Västerås Stad finansierar Järnvägsklustret med 250 000 kr per år under åren 2024-2025.

Under 2024 kommer Järnvägsklustret fortsatt vara engagerat i projekten S-ACCESS, Leader 2030.

Organisation

Järnvägsklustret har en projektanställd verksamhetsledare med uppdrag att leda det operativa arbetet och de projekt som klustret är aktiva inom.

Järnvägsklustrets styrelse är aktiva genom arbetsgrupper och samarbetsplattformar.

Medlemmarna engageras via forum inom affärer, innovation, kompetens och samhällsutveckling.

Externa tjänster köps in vid behov.

Projekt

Under 2024 ingår Järnvägsklustret i två EU-finansierade projekt.

S-ACCESS

Sedan 2021 har Järnvägsklustret också varit delaktiga i projektet S-ACCESS. Tillsammans med klusterkollegor inom ERCI (European Cluster Railway Initiative), har vi arbetat intensivt med att stötta små och medelstora företag (SME) att nå marknader utanför EU. Projektet har fokuserat på offentliga upphandlingar inom järnvägsbranschen i Norge, Kanada och USA. För företagen i vår region har projektet öppnat upp för nya affärsmöjligheter på dessa, för järnvägsbranschen, viktiga marknader. Under hösten 2023 erbjuds Järnvägsklustrets medlemmar att följa med på en nätverksresa till USA och Kanada med ett fullmatat mötesprogram framtaget av projektägare i S-ACCESS. Detta är inte enbart en möjliggörare för våra medlemmar att nå nya marknader utan också ett synliggörande av Västerås som ett järnvägstekniskt centrum.

Leader 2030

Att knyta värdekedjan närmare produktion har under pandemin och den pågående konflikten i Ukraina visat sig allt tydligare vara en kritisk faktor för företagens överlevnad. Den europeiska järnvägsbranschen är idag fortfarande i starkt beroende av utomeuropeiska marknader. Hur kan tillgången på råmaterial för exempelvis batterier, stål och komponenter säkerställas? Detta projekt som drivs av ERCI ger Järnvägsklustret en möjlighet att identifiera och skapa hållbara värdekedjor för våra medlemsföretag i ett samlat grepp på europainivå. Projektet startade den 1 juli 2023, även om det för klustret inte innebär någon direkt finansieringslösning är resultatet och arbetet av stor vikt för våra lokala företag.

Exempel på några av målen med projektet är att bland annat skapa förståelse för vad som redan har visat sig vara sårbart i EU:s industriella ekosystem i allmänhet (utifrån tvärssektoriella problem) samt vad som kommer att komma ut från järnvägsförsörjningskedjan i termer av efterfrågan 2030. Projektet har även som avsikt att titta närmre på hur man förbereder järnvägsleverantörsindustrin – med särskild uppmärksamhet på små och medelstora företag och nystartade företag – för efterfrågan 2030.

Kommunikation

Kanaler

Webbplats: Uppdateras regelbundet med nyheter, evenemang och medlemsprofiler på Järnvägsklustrets hemsida för att hålla den aktiv och ajour.

Sociala medier: De senaste åren har vi valt att lägga fullt fokus på enbart LinkedIn.

E-post: Skicka ut regelbundna nyhetsbrev och medlemsutskick till medlemmar och intressenter.

Evenemang och möten: Fortsätt att organisera och delta i fysiska och digitala evenemang för att möta och interagera med målgrupper.

Budskap

Innovation och expertis: Vi betonar medlemmarnas tekniska expertis och deras bidrag till järnvägssektorns framtid.

Samarbete och nätverkande: Vi framhäver vikten av samarbete och kunskapsutbyte inom järnvägsbranschen för att främja innovation och uppnå synergieffekter.

Hållbarhet och miljömedvetenhet: Vi lyfter fram Järnvägsklustrets engagemang för att främja hållbara lösningar inom järnvägssektorn.

Budget

Intäkter	
Serviceavgifter	500 000
Västerås Stad	250 000
Projektfinansiering	290 000
Projektansökan	600 000
Summa Intäkter	1 640 000
Kostnader	
Personal	1 080 000
Lokal	60 000
Externa tjänster/Aktiviteter	500 000
Summa kostnader	1 640 000

Medlemsföretagen

För att Järnvägsklustret ska kunna utveckla sin verksamhet på ett positivt sätt så bör antalet medlemsföretag växa i antal. Under 2024 kommer nya medlemsföretag att rekryteras aktivt genom uppsökande verksamhet.

Vi erbjuder:

- On-Bording-Process
- Exponering på järnvägsklustret.se
- Deltagande i medlemsaktiviteter
- Bevakning av möjligheter till ansökan om finansiellt stöd
- Bevakning av event inom järnvägsbranschen

Samarbetsplattformar

ERCI, RTIC, Clusters of Sweden, Innovationsstödsystemet i Västmanland

Partners

KTH Järnvägsgrupp, InfraSweden 2030, RiSE, Swerig, ALMI, Automation Region, Electrification Hub, Trafikverket, Yrkeshögskolor,

Mål

2024 ska Järnvägsklustret:

- Tagit fram strategiplanen "Järnvägsklustret 2030"
- Genom en (1) kartläggning identifierat SMF inom Järnvägsbranschen i Västmanland.
- Bibehållen Brons Certifiering av klustret.
- 3 nominerade till ERCI Innovation Award
- 5 Nya medlemmar

- Tester och samverkan RTIC
- Arrangera 8 tematiska medlemsträffar/webinarier
- 10 nyhetsbrev
- Ett (1) internationellt utbyte

Aktiviteter

För att nå målen ska följande aktiviteter genomföras 2024

- Genomföra projektet S-ACCESS enligt projektplan för 2024.
- Genomföra projektet Leader 2030 enligt projektplan för 2024.
- Styrelsen har fyra arbetsmöten gällande strategi och finansieringsplan.
- Formalisera strategiska samarbeten med branschkollegor och akademien.
- Nära dialog med medlemsföretagen för att synliggöra behov och utmaningar.
- Kommunikationsplan som synliggör klustrets aktiviteter och värdeerbjudande.
- Ansökan till Region Västmanland kring finansiering 2024 samt medfinansiering 2025 och framåt.
- Rekvisition av beslutade medel från Västerås Stad.
- Framtagning av verksamhetsplan 2025 och årsberättelse 2024.
- Arrangera Industry Expo
- Strategi för RTIC – samverkan med Trafikverket kring Tortuna Test Center
- Arbetsgrupp för RTIC för att möjliggöra tester för medlemsföretagen
- Deltagande vid ERCI Innovation Award tillsammans med nominerade företag
- Deltagande vid ERCI vår- och höstmöten samt månadsmöten online
- Mappning av medlemsföretagen
- Forum inom Affärer, Kompetens, Innovation och Samhällsutveckling.
- Branschnärvaro genom Swerig, InfraSweden2030, JBS, järnvägsgruppen - styrelseledamöter representerar.